VN2024-018155

bc zuid-oost

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor het DB Zuidoost van 17 december 2024

Portefeuille: Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (32)

Agendapunt: B1

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Adviesaanvraag College B&W Ontwerp Beleidskader Houtstook Amsterdam".

Het dagelijks bestuur Zuidoost besluit

1. Kennis te nemen van de adviesaanvraag Ontwerp Beleidskader Houtstook Amsterdam;
2. Kennis te nemen van het advies van de stadsdeelcommissie over het Ontwerp Beleidskader Houtstook Amsterdam;
3. In te stemmen met het finaal DB-advies over het Ontwerp Beleidskader Houtstook Amsterdam;
4. In te stemmen met het doorgeleiden naar college en stadsdeelcommissie van het finaal DB-advies over het Ontwerp Beleidskader Houtstook Amsterdam.

Kernboodschap

Het DB kan zich vinden in het Ontwerp beleidskader houtstook Amsterdam en adviseert daarbij : onderzoek te doen naar houtstook binnenshuis via vves en branche organisatie; enkele informele barbecue plekken in parken en plantsoenen in Zuidoost aan te wijzen en te faciliteren en andere te verbieden; toe te werken naar handhaving; striktere regels bij vergunningaanvraag voor het bereiden van voedsel op evenementen om rook en stankoverlast tegen te gaan; voorlichting en communicatie met fysieke en digitale media; steviger inzetten om de luchtkwaliteit te verbeteren en overlast tegen te gaan ; mediation indien gewenst.

Bestuurlijke achtergrond

Het ontwerp beleidskader houststook is door het college vrijgegeven voor inspraak van 21 oktober 2024 tot en met 30 december 2024.

Er is geen verband met het Masterplan Zuidoost.

Bestuurlijke prioriteit

Normaal

Wettelijke grondslag

Conform de Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022 (art. 12) vraagt B&W advies aan het DB over besluiten die (lid 1) betrekking hebben op de voorbereiding van stedelijke kaders, als de kaders betrekking hebben op taken en bevoegdheden van het DB of (lid 2) als B&W voornemens is over stedelijke kaders besluit te nemen of voornemens is een ander besluit te nemen waarbij belangen van een of meer stadsdelen zijn betrokken, in ieder geval bij vaststelling van bestemmingsplannen. Het DB legt deze adviezen voor aan de stadsdeelcommissie (art. 19). Het DB

neemt het advies van de stadsdeelcommissie over indien het is vastgesteld met een meerderheid van

Stemmen en binnen de budgettaire kaders past (art. 19 lid 5). DB kan alleen met zwaarwegende redenen afwijken van het advies of voorstel van de stadsdeelcommissie (art19, lid 5). Als Commissieleden bij uitbrengen advies uiteenlopen, worden in het advies standaard alle verschillende standpunten van de commissie kenbaar gemaakt (art.30, lid 5).

Onderbouwing besluit

Onderbouwing besluit

Ad 1. kennis te nemen van de adviesaanvraag ontwerp beleidskader houtstook

Het college verzoekt het dagelijks bestuur uiterlijk 30 december 2024 advies uit te brengen over het ontwerp Beleidskader houtstook Amsterdam. Met het ontwerp Beleidskader Houtstook Amsterdam wil het college de luchtkwaliteit verder verbeteren en de overlast verminderen voor alle Amsterdammers en bezoekers van Amsterdam.

Onder houtstook verstaat Amsterdam het verbranden van alle vormen van hout door stookinstallaties waarvoor geen vergunning nodig is (maximaal vermogen van 15 MW) en verbrandings-kachels die niet zijn aangesloten op het warmtenet. Hieronder valt zowel het stoken van hout binnenshuis middels een haard of kachel, als buitenshuis met een barbecue, vuurkorf of -schaal.

Houtstook gaat gepaard met de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen. Deze uitstoot leidt tot gezondheidsrisico's voor de Amsterdammers en veroorzaakt tegelijkertijd veel overlast. Het ontwerp Beleidskader Houtstook Amsterdam richt zich op het verbeteren van de luchtkwaliteit en kent twee belangrijke subdoelen:

1. Het verkleinen van de gezondheidsrisico's voor de Amsterdammers en voor de bezoekers van de stad;
2. Het verminderen van overlast door houtstook

Dit Beleidskader richt zich op houtstook door particulieren en is de start van een meerjarige aanpak die bestaat uit een combinatie van maatregelen gericht op bewustwording,

Ad 2. Kennis te nemen van het advies van de stadsdeelcommissie

Samengevat

Het valt de stadsdeelcommissie op dat de ernst van het probleem weliswaar door het college wordt onderkend maar als het gaat om concrete maatregelen, onderbouwd met concrete cijfers, schiet de adviesaanvraag tekort. Dit wordt onderstaand toegelicht.

Open vuur buitenshuis op openbare plekken

De stadsdeelcommissie onderschrijft het advies van het dagelijks bestuur om openbare barbecueplekken in Zuidoost te inventariseren, en daarbij onderscheid te maken tussen toegestane en niet-toegestane barbecueplekken. Op toegestane barbecueplekken kan het gebruik van elektrische barbecues worden gefaciliteerd, kunnen meer afvalbakken worden geplaatst en waarschuwingsborden dat gebruikers verantwoordelijk zijn voor het schoon achterlaten van de barbecueplek. Bovendien geeft duidelijkheid over waar barbecueën wel en niet mag houvast voor bewoners van Amsterdam Zuidoost die niet in de houtrook of etensgeuren willen zitten als zij willen recreëren en barbecueplekken het liefst vermijden.

De stadsdeelcommissie onderschrijft het voorstel van het dagelijks bestuur om bij vergunningaanvragen door standhouders striktere regels op te leggen voor het gebruik van barbecues, elektrisch barbecueën te stimuleren en het gebruik van open vuur tegen te gaan.

Houtvuur binnenshuis

Voor informatie over het aantal woningen met een rookafvoerkanaal en mogelijk houtkachel, kan onderzoek worden gedaan via de VvE's die eisen stellen aan - en aanvragen beoordelen voor aanleg van rookafvoerkanalen en houtkachels in woningen en appartementen en bij de brancheorganisatie De Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche (NHK),die onderzoek kan doen naar het aantal haarden en houdkachels is in Zuidoost

Houtvuur op balkons, privétuinen en in binnentuinen

In de adviesaanvraag van het college en in het preadvies van het DB ontbreekt het aan voor de hand liggende maatregelen om VvE's en woningcorporaties te stimuleren met hun leden en huurders in gesprek te gaan over het gebruik van open vuur en BBQ in binnentuinen, privétuinen en privébalkons en ge- en verboden over op te nemen in het huishoudelijk reglement en huurcontracten. De stadsdeelcommissie adviseert de gemeente om hierover in gesprek te gaan met woningcorporaties en VvE's, inclusief handvatten hoe hiervoor draagvlak te creëren onder huurders en leden.

Communicatie naar bewoners

De stadsdeelcommissie adviseert om de voorlichting in Zuidoost vorm te geven via een combinatie van digitale en fysieke communicatie, ondersteund door o.a. de buurtplatformen en toegespitst op de behoeften van de diverse gemeenschappen in het stadsdeel.

Aanvullend onderzoek

Uit de beschikbare cijfers blijkt dat klachten over overlast door houtstook via open haarden, houtkachels, vuurkorven of BBQ's vooral betrekking hebben op het zuidoostelijk deel van Gein. Waar dit mee te maken heeft wordt in het beleidskader niet toegelicht. Dit vergt nadere uitwerking

inclusief een overzicht van te nemen maatregelen om overlast tegen te gaan.

Tot slot

Het kan allemaal wat concreter. Als je ziet wat steden als Utrecht en Amersfoort doen om de luchtkwaliteit te verbeteren en overlast door houtstook tegen te gaan, steken de maatregelen die Amsterdam wil treffen daar slapjes bij af. Het verbeteren van de luchtkwaliteit is niet alleen een kwestie van beleid, maar ook van rechtvaardigheid

Ad 3 In te stemmen met het finaal DB-advies over het Ontwerp Beleidskader Houtstook Amsterdam

Het DB onderschrijft nut en noodzaak van maatregelen voor de aanpak van houtstook gezien de gezondheidsrisico's.

De huidige beperkte regelgeving, het ontbreken van uitstootnormen voor het beoordelen van (de mate van) overlast door houtstook, het ontbreken van een betrouwbare meetmethode om houtstookemissies te meten, even als het niet vergunningplichtig zijn van de installatie van houtgestookte kachels, maakt handhaving momenteel vrijwel onmogelijk. Nog complexer is het handhaven van buitenshuis barbecueën op houtskool, vuur stoken in privé tuinen en balkons en ongereguleerd in de openbare ruimte, parken en plantsoenen. Zolang er geen mogelijkheid is om te handhaven, of als het draagvlak voor handhaving, vooral in privésfeer ontbreekt, zijn andere maatregelen die effect sorteren noodzakelijk. Het DB kan zich daarom vinden in de meerjarige aanpak gericht op bewustwording, stimuleren (subsidie verlenen), faciliteren, reguleren, o.a verbod op het plaatsen van rookkanalen vanaf 2027, het monitoren van de effecten van het beleid en bijsturing indien nodig. Het DB geeft daarbij de volgende adviezen mee.

Houtstook binnenshuis

Het aantal meldingen van overlast in heel Amsterdam is in de afgelopen jaren explosief gestegen. Uit de kaart van bij de GGD gemelde overlast op pagina 9 van het Ontwerp Beleidskader Houtstook, blijkt dat in Zuidoost tot dusver over 3 locaties een overlastmelding is gedaan. Momenteel kan alleen via een melding geregistreerd worden waar mogelijk sprake is van houtstook overlast. Meldingen zijn echter niet de meest betrouwbare graadmeter van de mate van overlast, de meeste bewoners zullen niet snel geneigd zijn overlast door medebewoners te melden.

- Het DB benadrukt dat alle juridische middelen moeten worden onderzocht om te kunnen acteren op overlastmeldingen c.q. handhaving
- Het DB gaat ervan uit dat in de voorgestelde consultatietrajecten (Maatregel 5) ook op buurtniveau op de plekken waar overlast wordt ervaren, gesprekken worden gearrangeerd.
- Voor het kunnen handhaven zou een vergunning of meldingsplicht moeten worden ingevoerd voor het installeren van houtgestookte verwarming.

Voor informatie over het aantal woningen met een rookafvoerkanaal en mogelijk houtkachel, kan onderzoek worden gedaan via de VvE's ,die eisen stellen aan - en aanvragen beoordelen voor aanleg van rookafvoerkanalen en houtkachels in woningen en appartementen en bij de brancheorganisatie De Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche (NHK),die onderzoek kan doen naar het aantal haarden en houdkachels is in Zuidoost

Barbecue plekken in parken en plantsoenen (Maatregel 3)

Uit de kaart Barbecueën in parken en plantsoenen (pag. 13 Beleidskader), blijkt dat in Zuidoost geen geregistreerde openbare barbecueplekken zijn, noch dat er verboden zijn ingesteld voor het barbecueën in parken en plantsoenen. Het is bekend dat in enkele parken in Zuidoost in de zomer wordt gebarbecued.

Het DB adviseert om ook in Zuidoost te inventariseren waar er informele barbecue plekken zijn in parken en plantsoenen en deze plekken in de kaart op te nemen. Verder te onderzoeken waar barbecueën kan worden toegestaan, onder voorwaarde dat er draagvlak is voor instandhouding en dat er elektrisch kan worden gebarbecued . Het onderscheid tussen toegestane en niet-toegestane barbecueplekken is van belang in het kader van handhaving en het tegengaan van overlast, niet alleen vanwege de rook die ontstaat door de verbranding van houtskool maar ook omdat barbecueplekken afval met zich meebrengen. Bij toegestane barbecueplekken kunnen meer afvalbakken worden geplaatst en waarschuwingsborden dat gebruikers verantwoordelijk zijn voor het schoon achterlaten van de barbecueplek. Bovendien geeft duidelijkheid over waar barbecueën wel en niet mag houvast voor bewoners van Amsterdam Zuidoost die niet in de houtrook of etensgeuren willen zitten als zij willen recreëren en barbecueplekken het liefst vermijden.

Het DB adviseert voorts te onderzoeken wat de situatie is in het Groengebied zoals het Gaasperpark waar veel Amsterdammers inclusief bewoners van Zuidoost recreëren.

Houtstook in privé tuinen

Het barbecueën en het gebruik van vuurkorven in privé tuinen heeft mogelijk sinds covid een grote vlucht genomen. Dit tot ergernis van buren die rook- en stank overlast ervaren, wat regelmatig leidt tot conflicten tussen buren.

Ook deze vorm van overlast is moeilijk te handhaven en het melden leidt zelden of nooit tot een interventie.

Het DB adviseert ook deze vorm van overlast in de consultatiegesprekken mee te nemen en bewoners die overlast ervaren, de mogelijkheid te bieden om bijvoorbeeld via mediation met hun buren in gesprek te gaan.

Rook -en stankoverlast evenementen

Op veel grote openlucht evenementen, festivals e.d. worden barbecue maaltijden en snacks aangeboden. Ondanks dat er veelal, maar niet altijd, elektrisch wordt gebarbecued is er vaak sprake van grote rookontwikkeling en stankoverlast .

Het DB adviseert om voor de afgifte van vergunningen aan deze standhouders striktere regels op te leggen om bij het prepareren van gerechten de rook- en stank ontwikkeling te beperken. Het moet

ons inziens mogelijk zijn om tijdens de evenementen te handhaven als er duidelijk zichtbare rookontwikkeling is.

Aanvullend onderzoek

Uit de beschikbare cijfers blijkt dat klachten over overlast door houtstook via open haarden, houtkachels, vuurkorven of BBQ's vooral betrekking hebben op het zuidoostelijk deel van Gein. Waar dit mee te maken heeft wordt in het beleidskader niet toegelicht. Dit vergt nadere uitwerking inclusief een overzicht van te nemen maatregelen om overlast tegen te gaan.

Communicatie voorlichting en campagnes

Het DB adviseert om bij communicatie en voorlichting over houtstook maatwerk te betrachten i.e. doelgroepgericht, laagdrempelig , rekening houden met laag-geletterdheid en anderstaligen . Maak gebruik van lokale media met een groot bereik onder bewoners , ondernemers en andere belanghebbenden en toegespitst op hun behoeften. Gebruik van sociale media, buurtplatforms en fysieke middelen zoals flyers en posters zorgen ervoor dat alle bewoners bereikt worden. Daarnaast kunnen bijeenkomsten en workshops worden georganiseerd midden in de wijk waar bewoners vragen kunnen stellen en praktische alternatieven leren kennen.

Tot slot

Het DB adviseert zo mogelijk verdergaande maatregelen te nemen om de luchtkwaliteit te verbeteren en overlast door houtstook tegen te gaan. Het verbeteren van de luchtkwaliteit is niet alleen een kwestie van beleid, maar ook van rechtvaardigheid. Zuidoost verdient bijzondere aandacht bij de uitvoering van dit beleidskader, zodat de bewoners niet langer worden getroffen door de schadelijke effecten van houtrook.

Ad 4. In te stemmen met het doorgeleiden naar college en stadsdeelcommissie van het finaal DB-advies over het Ontwerp Beleidskader Houtstook Amsterdam.

Het finaal DB-advies na besluit d.d. 17 december 2024 aan college en stadsdeelcommissie sturen

Advies, afstemming en Participatie

Directie Ruimte& Duurzaamheid -Luctkwaliteit

Financiële onderbouwing

Overige toelichting

Dit besluit heeft geen financiële consequenties

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-077043	Stadsdeel Zuidoost Voordracht (pdf)
AD2024-078414	Advies Ontwerp beleidskader houtstook 1.pdf (pdf)
AD2024-078530	ontwerp_beleidskader_houtstook_webtoegankelijke_versie.pdf (pdf)

Uitslag

A Akkoord